ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

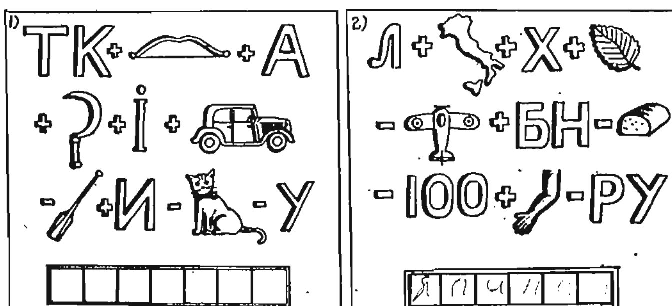
A CHILDREN'S MAGAZINE

РІК IV. Лютий 1957 Ч. 2 (30)

РЕБУСИКИ

Ці ребусики розв'язуєте так: візьміть клаптик паперу й олівець і пишіть за порядком словами назви окремих предметів, зображених на рисунку так, щоб кожна літера була окрема. Коли перед словом є знак плюс, додавайте це слово безпосередньо до попереднього. Коли є знак мінус, тоді з літер, які вже вписані на папері, викресліть ті літери, які складаються на те слово, що перед ним стоїть знак мінус. Викреслюйте, починаючи з крайніх літер від лівої сторони. Коли наступне слово має знову знак плюс, додавайте його літери до попередньо вписаних, коли ж знову приходить слово із знаком мінус, викреслюйте літери, як вище сказано. Літери, які залишаться невикреслені, впишіть у квадратики внизу. Це буде розв'язка ребусика.

***

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у дванадцятому числі „Веселки" за грудень 1956 р.:

1. **УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗАГАДКИ:** а. сніг, б. темінь (ніч), в. небо, зорі, місяць (новак).
2. **ХРЕСТИКІВКА:** Косів, захід, Перун, ґрипа, Одеса, Крути, грище, келія, Данія, вовна, шпаки, казка, князі. Букви на місці хрестиків дають: К а р п а т и, К а в к а з.
3. **ХРЕСТИКІВКА:** малини, пожива, байкар, крісло, очерет, злодій. Букви на місці хрестиків дають: М о й с е й.
4. **МАҐІЧНИЙ КВАДРАТ:** пугу, Урал, гава, Улас.
5. **ЗАГАДКОВА ВІЗИТІВКА:** Р і д н а Ш к о л а.

***

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ ЗА ДОБРІ РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК з 12-го числа „Веселки" за грудень 1956 р. Правильні розв'язки прислали такі діти: В. Дозорський, Х. Еліяшевська, Е. Захарія, Х. Кікта, С. Козак, В. Мисишин, Л. Сененко, О. Сенюк, М. Сорока, Р. Постолюк.

У висліді льосування нагороду отримала Реня Постолюк. На нагороду призначено ілюстровану казку І. Наріжної „Як Панас на узліссі кізку пас".

***

З уваги на брак місця ми змушені обмежити кількість загадок в окремих числах „Веселки". У зв'язку з цим і конкурси та льосування нагород за добрі розв'язки загадок відбуватимуться щотри місяці, а не, як досі, кожного місяця. Умова участи в конкурсі: прислати правильні розв'язки всіх загадок, вміщених у трьох порядкових числах „Веселки". Перший конкурс відбудеться напрнкінці квітня і буде проголошений у травневому числі „Веселки". Хто хоче взяти в ньому участь, мусить прислати правильні розгадки з чисел за лютий, березень і квітень. Розв'язки присилати до 25 квітня 1957 р. Розв'язки загадок з усіх 3-х чисел будуть вміщені в числі за травень.

Календарець читача „Веселки" 1957

ЛЮТИЙ

ЛЮТИЙ куценький сніжинками трусить — хто не зодягнений, змерзнути мусить.

В кожну Господню **НЕДІЛЮ** радощі нам на дозвілля: хто на ставку на льоду, хто на санках на горбку, дехто і лещата має, з гірки, мов куля, з'їжджає.

У ДРУГУ чи **ТРЕТЮ** суботу власним ногам дамо ми роботу: школа дитячу просить громаду на маскараду. Шиймо костюми, поки ще час, втіха ж то буде, Господи наш!

В лютого день **ДВАДЦЯТЬ П'ЯТИЙ** нашу письменницю треба згадати. Славна була вона жінка, звалася **ЛЕСЯ** ще й **УКРАЇНКА**. Святом ми зробим її уродини, гідно вшануєм дочку України: маму попросим чи тата Лесині вірші нам прочитати та розказати, як Леся жила, чим для народу для свого була. Потім казки ми її прочитаємо, пам'ять письменниці з честю згадаємо і на стіні, за порадою мами, Лесин портрет приберем рушниками.

з кольоровими ілюстраціями виходить на початку кожного місяця у Видавництві „Свобода" заходами Українського Народного Союзу. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа 40 центів.

У цьому ж Видавництві появляється неперіодично книжковими випусками „Бібліотека Веселки". Ціна за кожний випуск встановлюється окремо.

Адеса: "SVOBODA" — "Veselka", P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J. USA.

Редакція застерігає собі право виправляти прислані авторами матеріяли. Передруки нових творів і ілюстрацій, вміщених у „Веселці", тільки за попередньою згодою Редакції й Видавництва та за поданням джерела.

Обкладинка Е. Козака. Розділові заставки роботи Е. Козака й П. Холодного.

Вступна ілюстрація „Зима в лісі" — Е. Козака

Леся Українка Ілюстрації **М. Дмитренка**

Лелія

(Казка для дітей)

У невеличкій кімнаті лежить на ліжку слабий хлопчик. Лежить він, не спить, дивиться, широко розкривши очі, на вікно, заслонене хустиною: хустина не зовсім заслонила вікно, збоку трохи видно шибку й видно, як падає смужка блакитного світла аж додолу.

— Павлусю, куди ти так дивишся? — спитала мама хлопчика, бо то ж мама сиділа й гляділа свого слабого синка.

— Та я дивлюся на ту смужку. Мамо, звідки вона? З чого вона? — сказав хлопчик.

— То місяць так світить, Павлусю, то світло, а заслонити вікно, то й не буде смужки. Може заслонити? — спитала мама.

— Ні, не треба, — так гарно.

— Не дивись, Павлусю, краще засни, — ти ж слабенький, тобі треба заснути.

— Мамочко, я ще не хочу спати, мені так гаряче... Я не буду спати, краще ти мені казочку розкажи.

— Яку ж тобі, моя дитино, казочку розказати?

— А от ти колись мені розказувала про тих маленьких діточок, що то живуть у квітках, вони звуться ельфи:* ти казала, що в кожній квітці живе маленький ельф або ельфа, що вони щоночі виходять із квіток і грають, танцюють, співають. Мамо, а яка найстарша ельфа? Ти ж казала, що в них є цариця. Яка вона?

— Вона, Павлусю, зветься Лелія, бо живе в найкращій лелії на світі. В якій квітці ельф живе, то так і зветься, як та квітка.

— Мамочко, голубочко, — почав просити Павлусь, — розкажи мені щонебудь про тих ельфів, я так люблю, як ти про них розказуєш.

— Ні, Павлусю, вже пізно ті казки казати, нехай но завтра вдень, а то тепер тобі спати пора. Це казка довга, все одно тепер не скінчу, то ти все будеш думати про неї, та й до світу не заснеш. От, краще я заслоню від тебе свічку, то ти спатимеш, а завтра встанеш здоровенький, будемо тоді й казки казати і все гаразд буде. Спи, моє любе хлоп'ятко!

Мама заслонила свічку великою книжкою, щоб світло не падало Павлусеві в очі, поцілувала Павлуся, мовивши „добраніч", а сама сіла на крісло біля його ліжка з шиттям у руках і ждала, поки він засне. Але Павлусь не спав, він дивився, як мама шиє. Голка все блись, блись... Тепер вже не так хутко...

Далі Павлусь почав знову дивитись на ту ясну смужку, що падала з вікна. Він все думав про мамині казки: „Яка то шкода, що мама не схотіла казати мені казки. Тепер так нудно. Коли там ще я засну... А яка та Лелія? Чи така маленька, як усі ельфи? Мама каже, що ельфи такі, як метелики маленькі... Яка та Лелія?" Павлусь дивився на смужку і все думав, думав, довго так...

І от, здалося йому, що смужка та затремтіла, почала темніти, мов би хто заслонив її тінню. Павлусь підвівся трохи, глянув, — коли бачить, аж проти нього стоїть якась постать, Немов людська. Він спершу злякався трохи, потім же бачить, що то щось зовсім не

Казка „Лелія" мало відома. Її немає в збірних виданнях творів Лесі Українки. Перший раз була вона друкована в „Бібліотеці для молодежі, міщан і селян" у 1891 році (Чернівці, кн. 2-3). Текст казки взятий для „Веселки" з книжки Марії Деркач п. н. „Леся Українка — неопубліковані твори", Львів 1947.

страшне, — таке маленьке, немов якась дівчинка малесенька; от, він і нічого, перестав боятися. Дивиться на ту дівчинку, а вона така гарнесенька: очиці ясні, кучері довгі, сріблясті, сама в білій, прозорій шаті, на головці малесенька золота коронка, ще й крильцята має хороші та барвисті, як у метелика, так міняться різними барвами, немов тая веселка. В рученятах у дівчинки довге стебло, квітка білої лелії, і пахне вона на всю хату. Павлусь глянув на дівчинку і зараз якось пізнав, що це цариця Лелія, — а він же так хотів її побачити.

— Ти Лелія? — спитав він у дівчинки.

— Так, я Лелія. Я чула, як ти про мене розпитував, от я й прийшла до тебе. Ти радий?

— Радий, дуже радий! — покликнув Павлусь і простяг до неї обидві руки.

Лелія усміхнулася, та так любо, аж у хаті ясніше стало і місячна смужка порожевіла.

— Може ти хочеш зо мною куди полетіти? — спитала у Павлуся Лелія.

— Як же я полечу? Хіба в мене такі крила, як у тебе? — спитав Павлусь. — Я не вмію літати.

— Ну, то я тебе візьму на руки.

— Ти, — ти ж така маленька, а я більший від тебе, я тяжкий.

— То нічого, — сказала Лелія і знов усміхнулась, потім торкнула Павлуся своєю квіткою, і раптом Павлусь почув, як він сам зробився квіткою, тільки не лелією, а рожевим маком. От Лелія взяла його в ручку, притулила до себе і швиденько вилетіла з хати в садок. Всі квіти в садочку склонились перед нею і захитались, з них почали вилітати маленькі діточки-ельфи.

— Спіть, спіть, — сказала Лелія їм, — цієї ночі я не маю часу бути з вами.

Ельфи повлітали знову у квітки, квітки постулялися і поснули.

— Ну, Павлусю, куди ж ми полетимо? — спитала Лелія.

— Куди хочеш, — відповів Павлусь, бо він, хоч і зробився квіткою, однак міг словами говорити.

— Понесу ж тебе он у той панський садок, що на горі: там ростуть мої сестри, молодші лелії, може вони нам що цікавого розкажуть.

І Лелія знялась угору, швидко, швидко полинула, далі спустилась у панський, великий сад. В саду стояв пишний палац, у деяких вікнах в палаці було світло: видно, пани ще не спали. Але в саду не було нікого. Лелія стала просто у квітнику, а там же то лелій білих — сила. Тихо-тихо так стоять і не хитаються.

— Ото сплять, — гукнула на них Лелія — і не чують, що ми коло них. А вставайте лишень, ви, — і Лелія торкнула їх своєю квіткою.

Раптом всі лелії захитались і заговорили, з кожної квітки виглянуло бліденьке личко ельфика.

— Вибачайте, царице-сестрице, — забриніли вони, — якби ти знала, як ми пізно поснули.

— А чого ви так пізно засипляєте? Хто ж вам спати не дає? — гнівно Лелія спитала.

— Ох, нам же нема спокою ні вдень, ні вночі. Ох, бідні ми квіти!

— Що ж вам таке? Чого ви бідкаєтесь?

— Та де ж нам не бідкатись! Удень нас полють, руками займають, листя обривають, а часом і віку збавлять, гострим ножем стинають,

несуть нас у велику хату, у панську палату, поставлять у воду, гублять нашу вроду. Ох, сестрице, скільки нас погинуло, любий світ покинуло... От було недавно свято, — скільки ж нас потято!

— Бідні, бідні мої сестриці, — мовила журливо Лелія, і в очах слізоньки заблисли. — Що ж, мої любі, за те маєте вигоду, глядять вас, жалують, втішаються вами, поки ви в садочку — життя ваше красне.

— Ой, не красне воно, не красне, життя наше нещасне. Скільки в садочку стояли, щастя долі не знали... Темненької ночі, ми до сну охочі, головоньки схилимо біленькі, — де візьметься панство вельможне, заможне, паничі й панянки молоденькі. Веселі співи гучні, музиченьки бучні не дають нам спати до півночі... На що нам вигода та така догода! Ми зовсім до неї не охочі...

Замовкли бідні лелії і низько посхиляли свої білі головоньки.

Коли це відчинилися в палаці великі скляні двері і вийшла молода панна, убрана в хорошу білу сукню. Вона сіла на ґанку і якось неохоче дивилася на той садок, залитий місячним сяйвом.

— Ах, як голова болить, — мовила вона сама до себе, — навіть по ночах спати не можу! А це все з нудів, я знаю. Де ж таки! Гину тут на безлюдді, в селі. Сиди цілий день, як заклята, нема з ким і слова мовити. Правда, увечері гості приїздять, але то такі гості... вони вже мені обридли. Та мені все тут обридло: і цей садок, і цей дім, і квітки. Все у нас таке нецікаве, от хоч би й ці квітки. Хто ж видав насадити таку силу цих лелій, та ще й білих! Якби хоч лелії які цікавіші — рожеві чи пасасті, а то... Вже білі лелії можна знайти в кожному міщанському, та навіть хлопському садку. А пахнуть як, аж у голові морочиться, жадної делікатности в тих квітках. Піду звідси, а то ще гірше голова розболиться! — І панна пішла знову в палац, причинивши з досадою двері.

Лелії так стало шкода своїх погордованих сестриць.

— Шкода мені вас, дуже шкода, — мовила вона до них, — та що робити, коли не маю сили перенести вас куди інде. Нічого я вам не пораджу, мої безталанні...

Лелія пройшла стиха біля всіх лелій, журливо дивлячись на них, коло крайнього кущика вона спинилась.

— А де ж моя сестра наймолодша? — спитала, показуючи на порожнє місце скраю.

У відповідь лелії знову забриніли: — Немає сестриці, немає — в іншому садочку процвітає. Віддала сестрицю наша панна: випросила дівчина Мар'яна, за щиру свою роботу влітку, випросила щонайменшу квітку. Немає сестриці, немає, — в іншому садочку процвітає.

— Треба буде її відвідати, як там вона в іншому садочку мається, — мовила Лелія, і хотіла ще про щось розпитати, але Павлусь попросив летіти далі. Сказав, що йому тут невесело, — лелії засмутили своїми розповідями.

— Ну, то полинемо у велике місто, там може щось веселіше побачимо.

---

* ельф — добродушок, маленька фантастична істота, обдарована чародійною силою.

(Продовження буде)

ПЕРШИЙ ВІРШ

Сиділа за столиком Леся мала,
Вдивлялась у книжку, що мати дала.
Дівчатко читало чудові казки,
І очі горіли, мов срібні зірки.
Застукав хтось в двері... То сивий поштар
Приніс, як звичайно, із пошти листа.
Узяв листа батько, коверту роздер,
Поглянув, поблід і неначе завмер.
Без слова він мамі подав — і вона,
Читаючи, стала бліда, мов стіна.
„Вони... на Сибір... засудили її...“
І втерла заплакані очі свої.
„Кого засудили? Скажіть!“ — від стола
Спитала стурбовано Леся мала.
„Ох, тітку Олену, дитиночко, знай,
За те, що так палко кохає свій край...
Московські жандарми її повезуть
В Сибір, де сніги, де морози і лють“.
На мить похилилась униз голова,
І Леся такі проказала слова:
„Жандарми... заслання... — усе це дарма!
Такої любови не зломить тюрма!
І я б ворогам не скорилась повік —
Надію у серці носила б, мов лік“.
Всміхнулася мати тоді до дочки,
І батько погладив шовкові кіски,
А Леся схилилася знов до стола
І перший писати свій вірш почала.
А тітка ввижалась, неначе жива,
Й такі їй до серця шептала слова:
„Ні волі, ні долі у мене нема,
Зосталася тільки надія сама...“

Р. Завадович

Цей вірш змальовує важливу хвилину з життя письменниці Лесі Українки, коли вона малою дівчинкою довідалась про те, що її тітку Олену Косач російська царська влада засудила на заслання в холодний Сибір. Під впливом жалю та обурення дев'ятирічна Леся написала свій перший вірш „Надія“, в якому висловила сподівання, що її тітка ще побачить улюблену рідну Україну і синій Дніпро. Цілий вірш „Надія“ надрукований у „Веселці“ ч. 2 (6) з 1955 р.

Моріс Метерлінк

СИНЯ ПТАШКА

(Вільний переклад Андрія Яковлева)

I КАРТИНА

(Продовження)

В хатині лісоруба

Фея: Чи є тут трава, що співає, або синя пташка?

Василько: Ми маємо траву, але вона не співає.

Маруся: Василько має пташку.

Василько: Але я не можу її дати.

Фея: Чому?

Василько: Бо вона моя!

Фея: Правду кажеш. Де та пташка?

Василько: Ось там, у клітці.

Фея *(закладає окуляри)*: Я її не хочу — вона не досить синя. Треба, щоб ви пішли шукати таку, якої мені треба.

Василько: Але я не знаю, де вона.

Фея: Я теж не знаю. Тому треба її шукати. Я не можу обійтися без трави, що співає, але мені конче потрібна синя пташка. Це для моєї хворої внучки.

Василько: Що в неї за хвороба?

Фея: Хто його знає! Вона хоче бути щаслива.

Василько: О! О! О!

Фея: Чи ви мене знаєте?

Василько: Ви подібні до нашої сусідки, бабусі Берилихи.

Фея *(з гнівом)*: Нічого подібного! Не маю з нею нічого спільного! Це образа!.. Я фея Берилюна!

Василько: А! Добре...

Фея: Треба негайно йти.

Василько: Ви підете з нами?

Фея: Це неможливо, бо я сьогодні поставила варити юшку, а вона старається збігти кожного разу, як я вийду з хати більше як на годину. Хочете вийти через сволок, через димар чи через вікно?

Василько: Я був би радий вийти дверима.

Фея: Це рішуче неможливо! Це недобра звичка! Ми вийдемо через вікно. Чуєте? Через вікно! Чого ж ви чекаєте? Мерщій одягайтесь! Я поможу Марусі.

Василько: Але ми не маємо черевиків.

Фея: Це неважно. Я дам вам маленьку чарівну шапочку. Де ваші батьки?

Василько: Вони там, вони сплять.

Фея: А ваші дідусь і бабуся?

Василько: Вони померли.

Фея: А ваші братчики й сестрички? Ви їх маєте?

Василько: Так, так, трьох малих братчиків.

Маруся: І дві сестрички.

Фея: Де ж вони?

Василько: Вони теж померли.

Фея: Хочете бачити їх?

Василько: Авжеж, зараз! Покажіть їх нам.

Фея: Я не маю їх у кишені. Але все складається добре. Ви побачите їх у Країні Споминів. Це по дорозі до Синьої Пташки, недалечко, ліворуч після третього роздоріжжя. Що ви робили, коли я застукала в двері?

Василько: Ми гралися, ніби їмо тістечка.

Фея: Ви маєте тістечка? Де вони?

Василько: У палатах заможних дітей. Ходіть глянути, як там гарно!

Фея: Але ж це не ви їсте, а інші діти.

Василько: Правда, з вікна видно.

Фея: Ти не гніваєшся на них?

Василько: За що?

Фея: Вони все з'їдять. По-моєму, вони зле роблять, що не дають вам.

Василько: Але як гарно в них!

Фея: Не краще, ніж у тебе.

Василько: Що? У нас усе чорне, все мале, нема тістечок...

Фея: Тут все так, як і в них. Ти тільки не бачиш.

Василько: Я маю добрі очі і добре все бачу. Я читаю годину на годиннику, що на церкві, а мій тато не бачить.

Фея *(сердито)*: Я тобі кажу, що ти не бачиш. Ти бачиш, яка я? Відповідай, щоб і я знала, чи ти добре бачиш. Чи я гарна, чи негарна? Я молода чи стара — рожева чи жовта? А, може, я горбата?

Василько: Ні, ні...

Фея: Чи я маю гачкуватий ніс і сліпа на одне око?

Василько: Ні, ні, я цього не сказав... Але хто його виколов?

Фея: Та ж воно не сліпе! Воно краще, ніж друге — більше, ясніше, блакитне, мов небо. А моє волосся ти бачиш? Воно мов спіла пшениця, мов чисте золото. Я добре знаю, що люди кажуть, коли нічого не бачать. Але я гадаю, що ти не з тих злих сліпих людей.

Василько: Ні, ні, я добре бачу.

Фея: Але треба бачити й інше. Дивні люди! З того часу, як покинули їх феї, вони взагалі нічого не бачать і не почувають того, що вони, мов

сліпі. На щастя, я маю завжди з собою все, що потрібне, щоб освітити очі, які перестали бачити. Що я виймаю з мого мішечка?

В а с и л ь к о: Ох, маленьку зелену шапочку. Що це блищить на ній?

Ф е я: Це великий діямант, що робить очі видющими. Так! Хто має цю шапочку на голові, той поверне діямант трошки праворуч або ліворуч, наприклад, ось так. Бачиш? Він натисне на горбок на голові, якого ніхто не бачить, і йому відкриються очі.

В а с и л ь к о: А не болить?

Ф е я: Нітрохи! Діямант чарівний. В ту ж мить побачиш душу хліба, вина, перцю...

М а р у с я: Чи можна також бачити душу цукру?

Ф е я: Та ж певно! Я не люблю зайвих запитів. Душа цукру така, як і перцю. Так ось я вам даю те, що допоможе вам знайти Синю Пташку... Я знаю, що перстень або летючий килимок були б вам корисніші, але я згубила ключ від скрині, де вони сховані... Ох, я й забула! Коли діямант — дивись сюди — повернеш убік ще більше, побачиш те, що було, та минуло. Ще трохи повернеш — і побачиш те, що буде. Це цікаво й зручно, і не робить шуму.

В а с и л ь к о: Тато відберуть у мене.

Ф е я: Тато його й не побачить. Ніхто не може його бачити, коли він на голові. Хочеш спробувати? Ось зелена шапочка! Одягни на голову й покрути діямант один раз, а потім...

(Продовження буде)

К. Перелісна

ОЛЕНЧИНА ПРИГОДА

Ілюстрація М. Левицького

Холодно стало зайчикові в полі, і побіг він додому — до Оленчиного садочка. Проліз крізь дірку в паркані і сів під ялиною. Та недовго сидів, бо дуже їсти захотів. Вискочив з-під ялини і почав по садочку стрибати, мерзлу траву підривати та корінці гризти. Гриз-гриз, та не наївся, тільки дужче втомився і пострибав до кущика, щоб відпочити та хоч трохи зогрітись.

А на кущику давно вже листя немає, і холодний вітер крізь голі гілки аж свистить, продуває.

— О-ох! — зідхнув бідний зайчик. — Доведеться мені з голоду та холоду пропадати.

Сів він під кущем, зігнувся, очка закрив, лапки підібгав, вушка на спину поклав та й задрімав. А тут з неба сніжок почав падати-падати, за гілки чіплятись, землю укривати. І хоч як вітер його крутив та з садочка гнав, але не вигнав. І засипав білий сніжок і траву, і стежки, і хату, і той кущик, де спав зайчик вухатий. І зайчика притрусив злегенька, і виріс над зайчиком горбок біленький. А зайчик спав, не журився, бо таки добре під снігом угрівся.

Мала Оленка у вікно на сніг дивилась і без праці нудилась. А, як перестав сніжок падати, вона й побігла до мами сказати:

— Мамо, мамо! Піду я сніжок розкидати!

Мама каже:

— Іди, сніжок трохи промети і зайчикові моркви там поклади. Він тепер дуже голодний.

— Добре, — каже Оленка, — тільки нашого зайчика давно вже в садочку немає, він десь у полі гуляє.

Взяла Оленка моркви в кишеню, одяглась тепленько, вхопила лопатку маленьку та й побігла в садок працювати — сніжок розкидати.

Кидала-кидала, аж до того кущика докидала,

де наш зайчик під снігом сидів. Угледіла Оленка горбок той біленький та й каже:

— Бач, як під кущем намело! Треба цей горбок розрівняти.

Та тільки встромила в горбочок лопату, а звідти щось — плиг! просто їй до ніг. Оленка злякалась, лопатку впустила, моркву розгубила та й побігла чимдуж у хату.

— Ой, мамо! — ще з порогу закричала: — У нас у садочку звір сидів, він мене злякався і кудись заховався. Ходім його шукати!

А мама засміялась:

— Ой, ти ж чудненька! То, мабуть, зайчик маленький. А де ж ти моркву діла?

— Та-а, — каже Оленка, — я розгубила... Бо як зайчик тікав, він мене налякав. Я зараз піду і всю моркву під кущик покладу.

Оленка двері відчинила та так і заніміла, бо на стежці зайчик сидів і моркву гриз аж хрумтів. Та такий, видно, радий був, що і в теплі поспав і моркву на обід від Оленки дістав.

Ірина Наріжна Ілюстрації *П. Холодного*

КАЗКА ПРО ТРЬОХ ВЕДМЕДИКІВ

(Продовження)

Нарубали дровець мишуки,
йдуть додому:
„Ох, і поласуємо ж
на молоці смачному!”

Відхилили двері
та й стали,
бо своєї хатки
не пізнали.

Як ішли до лісу,
був скрізь лад,
прибрано, заметено,
і стільчики вряд.

Хтось їх повідштовхував,
а цей поламав,
молочко з горняток
куштував!

Засопли мишуки,
насупили брови:
„Хтось недобрий тут був,
як ми були в діброві!”

Ронить сльози з очей,
пищить маля:

„Що ж тепер питиму,
на чому сидітиму я?”

Зазирає найстарший
у другу кімнату:
„Хтось недобрий ходив
по цілій хаті!

Потоптав килими,
зім’яв моє ліжко!”
„І моє!”
„А в моєму
бачу чиїсь ніжки...”

„Дивіться, всі дивіться —
та це ж дівчатко!
Та яке гарнюсіньке,
та яке ж малюсіньке,
рожевеньке, з волоссячком,
з рученятками.

На моєму ліжечку собі спить —
тихо-тихо-тихо, не збудіть її —
не збудіть...
не збудіть...”

Стоять мишуки,
на животиках склали лапки
і всміхаючись дивляться
на дівчатко.

Подушку поправили,
на віконці завіску спустили —
пішли тихесенько,
двері причинили...

Спала дівчинка злотокосая
пів дня —
пробудилася, позіхнула.
„Де ж я?

Не моє це ліжко,
не моя кімнатка —

Мамо, де ти?
Де ти, татку?"

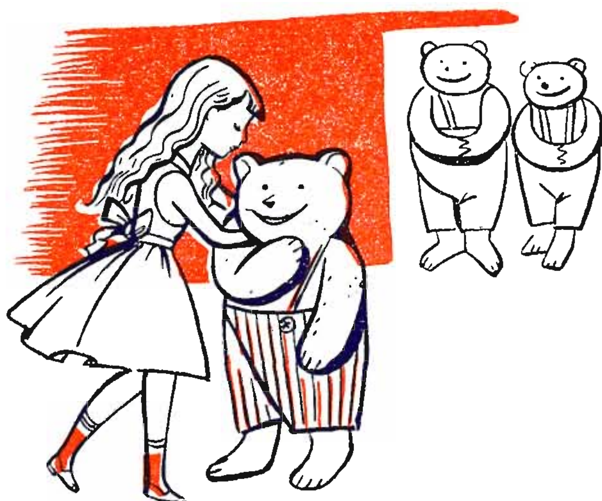
Почули ведмедики —
прибігло маля:
„Не кричи, не кричи,
це ж я!

Не зроблю тобі нічого
і не з'їм —
а це наша кімнатка,
наш дім.

І я дуже раде,
що ти в нас —
Ну, вставай, не бійсь, рожевенька,
вже обідати час..."

А дівчатко боятись і не думає:
„Ах, Мишучок!"
Та швиденько на долівку
з ліжка скок!

Обняла за шийку,
гладить малятко:
„Ти ж моя
пухнатенька мохнатка!"

А два старші мишуки
поставали на порозі,
всміхаються, дивляться
на дівчатко злотокосе.

(Закінчення буде)

Накладом Учительської Видавничої Спілки у Филаделфії появилася збірка римованих оповідань для дітей молодшого віку пера Іванни Савицької п. н. „Н а ш а х а т к а". У збірці дванадцять оповідань з життя дітей, домашніх тварин і лісових звірят. Книжка видана дуже дбайливо з обкладинкою й багатьма прекрасними ілюстраціями мистця П. Андрусева.

***

У Канаді появилася за апробатою Об'єднання Працівників Дитячої Літератури збірка віршів Оксани Лятуринської п. н. „Б е д р и к". Бедрик — це комашка з червоними крильцями й сімома чорними крапками на них. Інші назви цієї комашки: „сонечко", „Божа корівка", „зозулька". За народним повір'ям бедрик віщує погоду, успіх, щастя. Цей погідний настрій і змагання до щастя пробиваються з усіх віршів збірки, які зв'язані з природою, побутом і повір'ями українського народу. Авторка хотіла своєю збіркою передати читачам дух, пахощі й дитячий світ України так, як він зберігся в її душі. Збірка прикрашена численними ілюстраціями авторки.

ЗАЙЧИКОВА ПРИГОДА

Довгоногий, довговухий
Зайчик-Зай у лісі жив...
Тата й маму завжди слухав,
Зла нікому не робив.

Зайчик-Зай був дуже чемний,
Умивався у росі,
І любили недаремно
В лісі зайчика усі.

Раз у ліс прийшов мисливець.
Зайчик-Зай того не знав,
Як завжди собі щасливий
По сніжечку він стрибав.

Та підкрався пес, підслухав,
Миттю зайчика спіймав,
Потягнув його за вуха
І мисливцеві віддав.

А мисливець взяв Зайчатко,
Ніжно пестити почав:
— Десь у лісі мама й татко
Вже шукають дитинча...

Бідний Зайчик аж зігнувся,
Був наляканий до сліз...
Та мисливець посміхнувся
І пустив його у ліс.

Діма

Юрій Тис Ілюстрація *П. Андрусева*

ПРО ЛИЦАРЯ ДОБРИНЮ ТА ЙОГО СЕСТРИЧКУ ЗАБАВУ

(Продовження)

Змій дивився тепер мовчки на лицаря. З його пащеки висувався велетенський чорний язик на кінці роздвоєний, а голова похитувалася на вужуватій шиї.

— Добридень! — відповів Добриня. — Кажеш, що це твоє царство? А я думаю, що не твоє, а княже.

Змій роззявив пащеку в хижому посміху.

— Не будемо сперечатися! Все одно.

Він виповз з хащів, і Добриня міг до нього добре приглянутися.

Тіло Змія було вкрите сіро-зеленою поморщеною шкірою, а на хребті стирчали роги, наче рідкий гребінь. З-поза великої голови висунулися ще дві менші і теж дивилися на лицаря жовтими очима. Важкі лапи з могутніми пазурями могли розчавити й десять їздців. Грубий хвіст волікся по землі і хитався то сюди, то туди.

Змій наблизив свою голову до багатиря Добрині так близько, що ледь не лизнув його своїм чорним язиком. А пащека з гострими зубами була така велика, що у ній міг би вміститися сам Добриня з своїм конем.

— Не боїшся мене? — спитав Змій підлесливо, і дві менші голови теж витягнулися до лицаря.

Добриня дзвінко засміявся.

— Тебе? Мені й на думку не прийшло боятися. Хоч, правда, страшний ти звір!

Змій покірно спустив свої три голови.

— Отож то! Люди кажуть, що я лихий гад, що пожираю їх, і вони бояться мене. А я звір тихий, живлюся листям і нікому шкоди не чиню.

Жаль стало лицареві Змія. Подумав, що цей звір має добре, хоч холодне, серце.

— Будьмо друзями! — сказав Змій. — Нема чого нам ворогувати!

— Будьмо друзями! — погодився Добриня і ласкаво погладив Змія по голові. Але від цього дотику стало лицареві неприємно: голова була холодна й вогка.

Змій вибачився, що не просить друга до свого палацу: ще не влаштувався; живе, де попаде, і щойно вчора відкрив затишну печеру, в якій буде мешкати.

Попрощалися. Коли Добриня від'їхав, Змій розхилив пащеку в злорадому посміху, і всі три голови поглянули хитро одна на одну.

Змій завернув у хащі. Під його стопами падали дерева, а він ішов поволі й задумано. Під вечір вийшов на рівнину, повну великого гострого каміння. Здалеку бовваніла скеля з темним отвором. Перед печерою лежали порозкидані людські кості. Це були останки жертв Змія, які він схопив і пожер. Поволі увійшов Змій у печеру і ліг ночувати.

Три роки мандрував Добриня по світу. За той час урятував немало людей, боровся з левами в пустині, розгромив кодло чародіїв, визволяв в'язнів з неволі і не завважував, що завжди хтось стежить за ним, щоб його вбити.

Бувало, валилося на нього могутнє дерево, наче підтяте невидною силою, та Добриня тільки відкидав його від себе рукою. Часом вода заливала околицю, якою він проїжджав. Тоді він стягав коня до скоку і вже гнався понад водами на суху землю. Страшні бурі настигали його в чистому полі, і громи били в нього. Добриня ловив блискавки у жменю і відхиляв їх набік. Нічого лихого не притрапилося ні йому, ні його білогривому коневі. З усіх тих дивних і небезпечних пригод виходив ціло й щасливо.

І був би довго їздив по світі далекими землями та небосяжними горами, якби не добігла до нього сумна вістка: зникла без сліду його улюблена сестричка Забава!

День і ніч чвалував Добриня додому. Тільки врядигоди давав відпочивати коневі. Так добився до княжого замку.

Посумнів замок, закутався у мряку і поник. На брамі й на вежах звисали чорні прапори, і всі двері були відчинені.

Добриня ввійшов у світлицю. Сонце, місяць і зорі на банях померкли, і всі мальовила поблідли. Ніхто з замкових людей не підійняв очей на нього. Князь сидів зажурений на золотому кріслі; посивів з жалю, а очі були сумні й померклі.

Добриня став перед князем на коліно, а князь промовив:

— Добрине-сину, чував, яке лихо нас стрінуло? Зникла Забава, пропала без сліду!.. Мудреці, що читають у зорях, нічого сказати не можуть, бо якась темна сила закрила зірку Забави. Дехто каже, що це Змій схопив її.

— Змій? — скрикнув Добриня. — Мій друг? Чи це можливо? Треба розвідати, князю! Негайно поїду до Змія. Він скаже мені правду.

У той час Змій скликав чародіїв та чаклунів і наказав їм збирати чорні війська, щоб завоювати княжу землю. Раду закінчили, всі роз'їхалися, а Змій поповз у свою печеру.

В печері було темно; під стіною було велике Змієве леговище з трави й моху, а стіни були розмальовані якимись рисунками-закляттями, яких ніхто не вмів прочитати, крім самого Змія.

Він поліз під стіну, звівся на задніх лапах і всунув голову в отвір, що виднів угорі. По той

бік стіни була друга печера, а в ній сиділа полонена Забава.

Вона й досі не могла опам'ятатися з переляку. Ще й тепер стояла в неї перед очима страхітлива подія: вийшла була на леваду назбирати квіток, коли нараз з хащів висунулася Змієва голова і схопила її величезною пащекою.

Побачивши тепер знову цю страшну голову, Забава скрикнула і сховала лице в долоні.

— Як почуваєш себе, дівчино? — зашипів Змій. — Ще досі плачеш, ще досі тужиш?

Забава мовчала.

— Я йду війною на твого князя, — продовжував Змій. — Розтопчу села, розметаю міста, а землю заселю лиходіями та відьмами. Заживемо з тобою у княжому замку. А якщо стріну твого брата, закую в заліза і вкину в глибоку підземну печеру. Там буде коротати своє життя!

— Ні, ні! — скрикнула Забава. — Мій брат — великий войовник і багатир. Як він довідається про тебе, поб'є і тебе і твоє військо.

Змій тільки засміявся і зник.

(Продовження буде)

СПІВАЄ ПТАШКА ПРО ВЕСНУ...

Співає пташка про весну.
А ще зима, навкруг зима.
Ніяк я пташки не збагну:
і чутки про весну нема.

Чи ж то повіриш пташці тій? —
Навкруг зима, навкруг зима
й мете полями сніговій,
мете, мете та ще й курма!

Співає пташка: — Серце тіш!
Як любо навкір буруну —
так ще любіш, так ще любіш —
співати пісню про весну!

О. Лятуринська

Мирослав Петрів

Ілюстрації *Е. Козака*

Дубки Дубенята

Росли в лісі на полянці Дубки-дубенята, вони вирости хотіли вище Дуба-тата.

Настала зима. Сніг покрив землю, а Дубенятам тільки чубки стримлять з-під снігу. Є в лісі така повірка, що як перескочить якась звірина через деревце, то вже йому не рости. Тим то зайчик надбіжить і обминає поляну, тим то сарна надбіжить і вбік заверне, бо знають вони, що тут живуть малі Дубки-дубенята, які хочуть вирости вище Дуба-тата.

Аж раз надбіг лис Денис, а за лисом жінка лиса, а за нею лисенята, лисі — вдалися всі в тата. Лис не зважив ні на старий лісовий звичай, ні на те, що малі Дубенята хочуть вирости вище Дуба-тата, перескочив через них, а за лисом жінка лиса, а за нею лисенята, спритні всі — вдалися в тата.

Заплакали гірко Дубки-дубенята. Плачуть день і ніч. Аж тут надходить Зайчик і питається:

— Чого ви плачете, малі Дубки-дубенята?

— Як нам не плакати? Через нас перескочив лис Денис, а за лисом жінка лиса, а за нею лисенята, щоб ми не виросли вище Дуба-тата. Ми не можемо ходити, нас земля держить, нас сніг присипав. Піди, Зайчику, попроси, нехай назад перескочить через нас лис Денис, а за лисом жінка лиса, а за нею лисенята, щоб ми всі виросли вище Дуба-тата.

Побіг Зайчик під лисову хату та й просить:

— Лисе, лисе, ой, Денисе, і ти, лиса жінко, і ви, лисі лисенята, перескочте назад через Дубенята, щоб вони виросли вище Дуба-тата.

— Не перескочимо! Не хочемо! Втікай, боягузе куцохвостий! — гаркнув лис з нори.

Зайчик налякався й утік.

— Ніхто тут не поможе, лише Лісовик, — подумав Зайчик і побіг шукати дідуся Лісовика.

А Лісовик сидів у глибокій ярузі і сварився з бабусею Зимою:

— Ви, свахо, таки забагато снігу сипнули на мої дерева. Цій березі аж коси обірвали, а цей дуб аж стогне під тягарем.

— Коли ж мої Сніжиночки хочуть гойдатися.

Зайчик уклонився Лісовикові і сказав:

— Дідусю! Лис Денис, а за лисом жінка лиса, а за нею лисенята перескочили через Дубенята і не хочуть назад перескакувати.

Перестав Дідусь сваритися з Зимою.

— Де ж той лис? Веди мене до нього!

Завів Зайчик дідуся перед лисову хату. Лісовик гукнув:

— Гей, ти, лисе, ти, Денисе, і ти, лиса жінко, і ви, лисі лисенята! Виходьте всі з хати!

Мусів лис вийти з хати. А за лисом жінка лиса і маленькі лисенята притулилися до тата.

Лісовик крикнув строго:

— Знову наробив ти лиха, лисе Денисе!

— Я нічого... — почав викручуватися лис. — Вже таке моє щастя. У селі, аби тільки з'явив-

Іван Волянський

ДОБРЕ ДІЛО ДВІЙНЯТ

Ілюстрація М. Бутовича

Христя і Костик — двійнята обоє, і ростом однаковісінькі, і волосся в них русяве. В неї дві коси невеличкі, в нього — кучері. І очі молочно-сині, і так з лиця, мов дві краплини води, одне до одного подібні.

Бувало, поміняються одіжжю: Костик хустиною голову зав'яже, а Христя його шапку надіне, і біжать сміючись до матері чогось просити. А мама зразу й не впізнає, котре з них Костик, а котре Христя, бо й голос теж однаковий мали.

І завжди обоє разом бували, чи то на забаві, чи десь на прогулянці. Так їх „двійнятами" і назвали. „Наші двійнята", — казали, бо всі їх дуже любили.

І до школи разом ходили, навіть до однієї кляси, і до новацтва разом вступили. Та тут довелося їм розлучитися: Христя до „Бджілок" пішла, а Костик до „Ведмедиків". Мішаних роїв не було, а то напевно й тут були б разом залишилися.

Так понад рік уже пластували. Одного разу сестричка присутніх новачок перевіряє, за чергою викликає імена і врешті каже: Христя.

— Є тут! — лунає відповідь, але голосом сказана якимсь трохи іншим, як звичайно. Спершу всі здивовано подивились, а опісля й розсміялися.

Костикові ніяково стало, бо це він був передягнений.

— А де ж Христя? — питає сестричка.

— Христя хвора, — відповідає Костик, — і я прийшов її оправдати, бо вона дуже просила. Тільки я їй сказав, що переберусь. — І він швиденько вибіг з домівки, бо новачки знову почали сміятись. Правда, не з нього, але смішно таки було.

***

Прийшла зима — така правдива зима-завірюха. Мороз усі шибки в вікнах позаліплював, холодний вітер так і дме, так і свище в димарі, а сніг позасипав усі вулиці й переходи. Вийдеш на двір — дихати важко. Повітря таке холодне, аж у грудях пече.

Пані Заліщак, учителька математики, сидить у кімнаті та й книжку читає. Нараз хтось стукає в двері. „Це, певно, Юрко газету приніс!" — думає вона і йде відчиняти.

З вулиці подуло холодом. Поглянула вчителька на гостей, і очі її розширилися із здивування. До неї усміхалися два червоні від холоду личка, закутані в шалики. Христя і Костик! На плечах дві великі торби з газетами.

— А то з якого часу ви газети продаєте? А де ж Юрко? — спитала вона.

— Юрко пішов сніг відгортати, там більше можна заробити, а ми продаємо газети.

— І хочеться вам у таку студінь ходити? Чи не краще сидіти в теплій хаті?

— Зразу було трохи неприємно, але тепер ні, тільки важко, бо снігу так багато. Але ми хочемо всі газети продати.

— Знаю! Щоб більше грошей мати на цукерки й шоколяду!

— О, ні, ми Юркові помагаємо! Його батько хворий і працювати не може, а в нього ще й маленька сестричка є! — в один голос відповіли „двійнята".

Подякували гарно вчительці, що купила в них газету, та й пішли веселі далі добре діло робити. Разом, бо ж вони — „двійнята"!

ся, то вже брешуть усі пси, що я кури в ліс поносив . . .

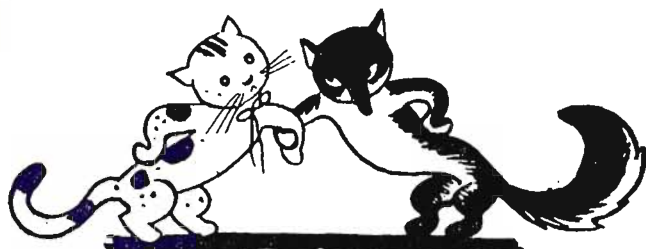
— До села і до курей не маю ніякого діла! Ви скакали через малі Дубки-дубенята, щоб не виросли вони вище Дуба-тата. Або перескочте зараз назад, або звелю засипати вашу хатку.

Мусів лис перескочити ще раз через Дубенята, а за лисом жінка лиса і маленькі лисенята, що вдалися всі у тата.

Потім розійшлися. Лисяча сім'я пішла до своєї хатки, а Лісовик пішов далі сваритися з бабусею Зимою. На полянці зосталися лише Дубки-дубенята. Вони дуже тішилися і співали:

Хоч малі ми Дубенята,
Виростемо вище тата!

English Supplement

LORD CATKIN

Ukrainian Folk-Tale

Illustration by E. Kozak

Once upon a time there was a cat that was too old to catch mice, so his landlord took him to the woods, and left him there wandering.

One day he met Mrs. Fox.

— "Who are you?" — asked Mrs. Fox, for she never saw a cat before.

"I am Lord Catkin," — answered Cat proudly.

"Oh, — said Mrs. Fox, — maybe you would like to live in my castle, and be my companion?"

And so they lived together in Mrs. Fox's castle. Cat sat at home all day, but Mrs. Fox went hunting and brought all the best bits for Lord Catkin.

One day Mrs. Fox met a Hare.

"How are you Mrs. Fox," — said Mr. Bunny. "May I come to tea to your castle?"

— "Pst, do not talk so loud," — said Mrs. Fox in a low voice, — "there is a Lord Catkin staying at my castle, he might devour all of you."

The frightened hare ran into the woods and in a short time all dwellers knew about Lord Catkin.

— "Dear me" — said Mr. Bear, "maybe it will be good, if we invite Lord Catkin to dinner. He might grow much kinder. I'll get the honey; and you, Mr. Wolf, get the meat; and you, Mr. Wildboar, get the beets for borsch-soup; and you, Mr. Bunny, go and invite the Fox and Lord Catkin to dinner."

So they made everything ready as the bear said, and the hare ran off to invite the guests. He came b'neath the window and said:

"We invite you, Ladyship, and his Lordship, the Catkin to dinner!"

Mrs. Fox opened the window.

— "Yes," — she said, — "we will come presently, but you all hide yourselves the best you can."

The hare ran back quickly and panted:

— "Hide yourself quickly, they are coming."

So the bear climbed the tree, and the wildboar dug himself into the old leaves, and the wolf went behind the tree, and the hare hid in a bush.

In a while, they saw Mrs. Fox coming with Lord Catkin.

When Lord Catkin saw the meat, he sprang on the table, and devouring all, groaned:

— Mao, mao!

LESYA UKRAINKA

Born: February 26th, 1871 — Died August 1st 1913.

Lesya Ukrainka, pen name of Larissa Kosach-Kvitka, started to write poetry when 9 years old.

From early childhood she had three loves: — books, music and the forest. But a serious illness deprived her forever of the pleasure of playing the piano and wandering in the woods around her home.

The books were her true friends to the very end. And though she was bedridden for many years, she became one of the greatest among Ukrainian poets.

She wrote poems, dramas (stage plays) and fairy tales for children. One of her dramas is called "The Songs of the Forest," a tale of the fabulous dwellers of Ukrainian woods. Lesya Ukrainka died at the age of 42 and was buried in Kiev.

And all the animals thought he said "malo, malo," meaning that it was all too little for him. And all the animals became frightened to death.

When Lord Catkin had enough, he stretched himself on the table for a nap. But just then a fly bit Mr. Wildboar on the tail and he wagged it unwillingly, and the old leaves scattered.

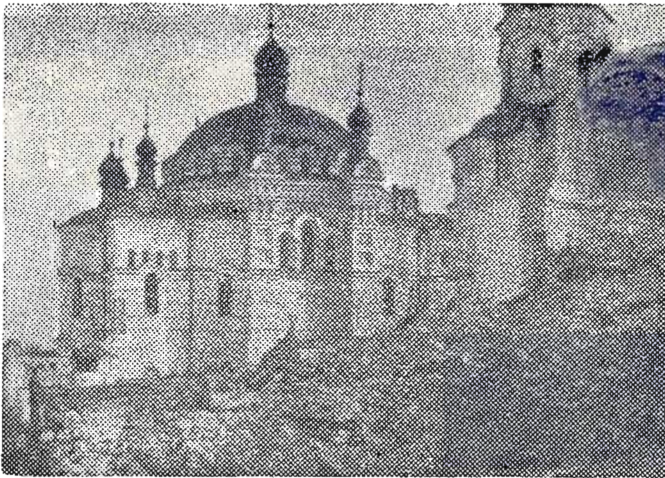
Lord Catkin thought there was a mouse in the leaves; he sprang with all his might and caught the wildboar's tail. The wildboar, grunting with fear, sprang to his feet. Lord Catkin seeing that he caught something much bigger than a mouse, jumped on the tree. The bear thought that Lord Catkin wanted to catch him and climed so high upon a branch that it broke and he fell to the ground, and hit the wolf, who was sitting under the tree, and then both in terror ran into the bushes.

The next day when they all met again the bear, groaning with pain, said:

"So tiny, so small, and would have eaten us all."

KIEVAN PECHERSKA LAVRA

The Monastery of the Caves

Section of Lavra ruined by the bolsheviks in 1941

In 1015 A. D., in the time of the reign of Prince Volodymyr the Great, there were 30 churches and monasteries in Kiev. In 1017 a great fire destroyed many of them. But Prince Yaroslav the Wise rebuilt and erected new churches. One of the oldest is Lavra, the Monastery of the Caves. At first, a pious monk Ilarion, dwelt in a lonely cave in the woods. This monk was famous for his wisdom, and became the Archbishop of Kiev. Later, Saint Antonius dwelt in that cave, and many monks came from far and near and dug their caves around him. Thus a cave monastery was created. Later, above and near the caves, a church, a monastery, and the first in Ukraine pilgrim house was built.

The Lavra steeple was the highest in Ukraine, and an old legend tells how it was erected. There was a man called Lavro and he had eleven brothers. They all were anxious to construct a beautiful church, with a high steeple. They prayed and fasted for three days, and then set to work. But whatever they built during the day went into the ground during the night. It happened so for twelve years. Then Lavro said:

"Let us finish."

So they built a dome and a cross. And a miracle occurred. During the night a part of the church arose out of the ground and so for twelve nights, until the church with a steeple appeared in its full majestic beauty.

"God has done it," said the people, "for otherwise it would have never been possible to build such a high steeple." Immediately after the church was finished Lavro and his eleven brothers died and were proclaimed saints.

This lesson and the following lessons are based on the primer "Movo Ridna" by I. Korytsky, published by M. Boretsky, New York 1951, second edition 1956.

HOW TO READ AND WRITE IN UKRAINIAN

By I. KORYTSKY

Lesson I.

To learn to read and write in Ukrainian is not difficult. Many of the Ukrainian letters are written the same as in English. Some of them are even pronounced alike.

In this first lesson you have four Ukrainian letters, capital and small, printed and written.

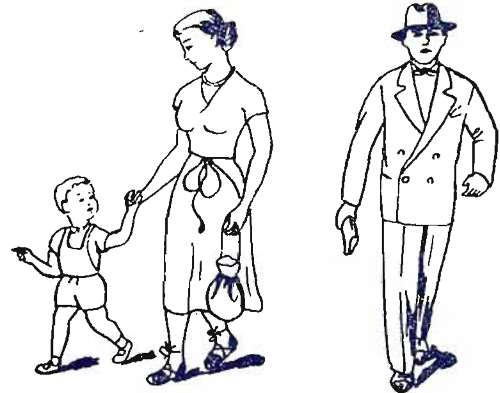
To teach you how to pronounce and read them, we present to you proper English words, which have the same or similar vowels.

А а (father) О о (floor)

А а (far) *О о* (fork)

М м (man) Т т (tent)

М м (milk) *Т т* (tree)

МАМА ТАТО

ТОМ

Мама. тато, Том

Мама, тато, Том

Assignment:

1. Learn to write these letters, words and sentences.
2. Learn to pronounce these vowels and to read these words and sentences. Pronounce and read them slowly, clearly and loudly.
3. If you know some Ukrainian, try to build new words, and sentences from the letters, which you studied today.
4. Write them down in your note book.

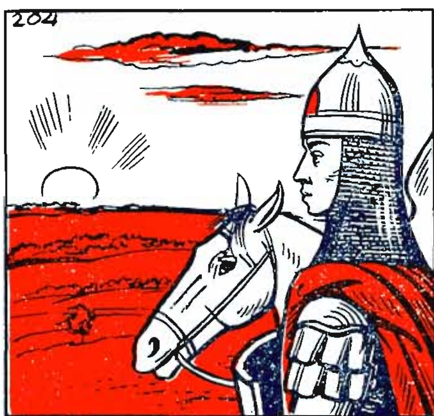
Сценарій і текст: *Р. ЗАВАДОВИЧ*
Story by: *R. ZAWADOWYCZ*

Ілюстрації: *П. ХОЛОДНИЙ*
Illustrations by: *P. CHOLODNY*

БОГУТА-БАГАТИР — ІСТОРИЧНА КАЗКА
UKRAINIAN TALE — BOHUTA THE HERO

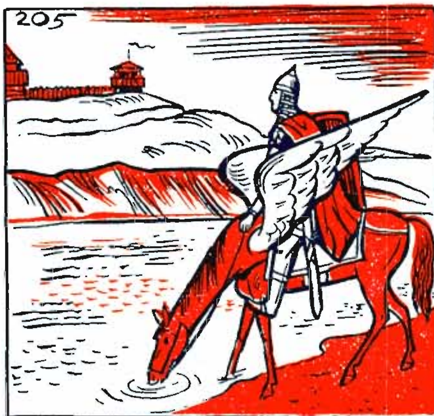
IX РОЗДІЛ: БУДІВНИЧИЙ

CHAPTER IX: THE BUILDER

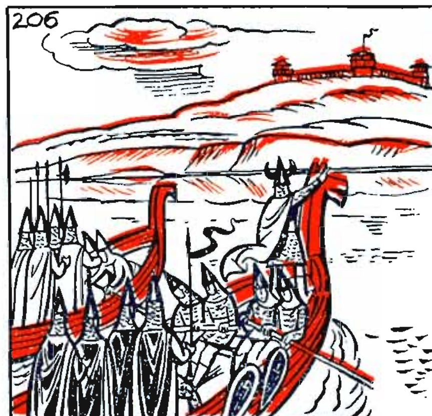
— Поїду на захід, на ляцьку границю. Там, кажуть, вороги нашим спокою не дають.

— I will go West, toward the Polish border. There, they say, the enemy does not give our people peace.

І на третій день вже Богута в ріці Бузі коня напуває.

And on the third day already Bohuta waters his horse in the Buh river.

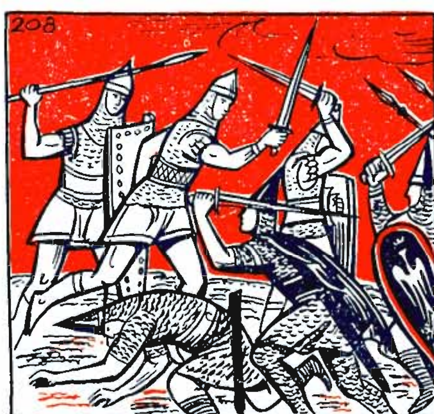
Глип — укрилась ріка човнами, повними чужого війська в чорній одежі.

Look! — the river is covered with boats, full of enemy warriors in black capes.

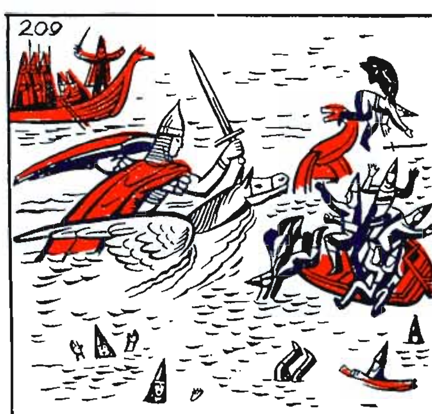
Вороги княжий город знечацька здобути хочуть.

The enemy wants to seize the princely town unexpectedly.

І схрещуються мечі на заборолі . . .

And the swords cross upon the palisades . . .

Закипів гнівом Богута, раз мечем ударив — човни на тріски розлетілися.

Bohuta seethed in anger, struck with his sword once — the boats flew into splinters.

(Продовження буде)
(To be continued)